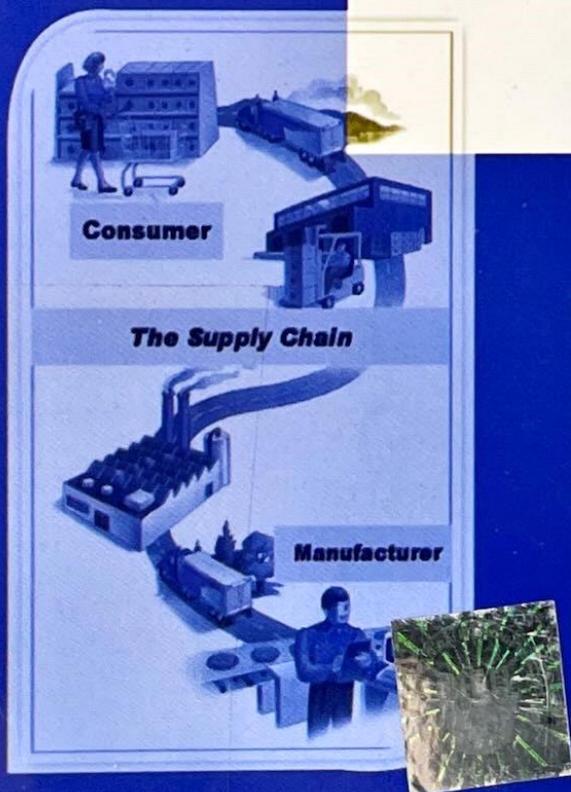

TS. Nguyễn Thành Hiếu
(Chủ biên)

QUẢN TRỊ CHUỖI CUNG ỨNG

(Sách chuyên khảo)

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
2015

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA QUẢN TRỊ KINH DOANH
TS. Nguyễn Thành Hiếu (Chủ biên)

Quản trị chuỗi cung ứng ngày càng đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển của doanh nghiệp. Cuộc tranh không còn đơn thuần chỉ giữa các doanh nghiệp mà diễn ra khá phổ biến giữa các chuỗi cung ứng. Sự tồn tại của cả chuỗi cũng chính là sự tồn tại và phát triển của các doanh nghiệp tham gia. Do vậy, nâng cao hiệu quả quản trị chuỗi cung ứng là cần thiết đối với bất cứ doanh nghiệp nào.

Khái niệm quản trị chuỗi cung ứng được phát triển từ các nhà tư vấn đầu những năm 1980 và đã tạo ra được nhiều sự chú ý đối với các nhà khoa học và nghiên cứu. Lý thuyết quản trị chuỗi cung ứng sau đó được phát triển trong các lĩnh vực như: sản xuất và tác nghiệp, marketing, tổ chức và nhân sự, quản trị thông tin và quản trị chiến lược. Vì vậy, khái niệm quản trị chuỗi cung ứng ngày càng được vận dụng vào nhiều hoạt động khác nhau trong kinh doanh.

Một số nghiên cứu và tài liệu về quản trị chuỗi cung ứng đã xuất hiện ở Việt Nam gần một thập niên qua tuy nhiên, khái niệm này vẫn còn khá mới mẻ và trừu tượng đối với các nhà nghiên cứu và học giả ở Việt Nam. Chính vì vậy, nhóm tác giả Khoa Quản trị Kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế quốc dân mong muốn cuốn sách này sẽ trang bị cho người đọc những kiến thức cơ bản cùng các kiến thức chuyên sâu và cập nhật hơn về quản trị chuỗi cung ứng.

Nội dung cuốn sách gồm 12 chương dựa trên 4 nội dung cơ bản:

- Khái niệm về quản trị chuỗi cung ứng
- Những hoạt động cơ bản của quản trị vận hành chuỗi cung ứng
- Thiết kế chuỗi cung ứng
- Đo lường hoạt động chuỗi cung ứng

Các thành viên tham gia biên soạn sách này gồm:

- TS. Nguyễn Thành Hiếu, biên soạn các chương 1, 4, 5, 6, 7, 8

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

2015

LỜI MỞ ĐẦU

Quản trị chuỗi cung ứng ngày càng đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển của doanh nghiệp. Cạnh tranh không còn đơn thuần chỉ giữa các doanh nghiệp mà diễn ra khá phổ biến giữa các chuỗi cung ứng. Sự tồn tại của cả chuỗi cũng chính là sự tồn tại và phát triển của các doanh nghiệp tham gia. Do vậy, nâng cao hiệu quả quản trị chuỗi cung ứng là cần thiết đối với bất cứ doanh nghiệp nào.

Khái niệm quản trị chuỗi cung ứng được phát triển từ các nhà tư vấn đầu những năm 1980 và đã tạo ra được nhiều sự chú ý đối với các nhà khoa học và nghiên cứu. Lý thuyết quản trị chuỗi cung ứng sau đó được phát triển trong các lĩnh vực khác nhau như cung ứng, logistics và vận tải, quản trị sản xuất và tác nghiệp, marketing, tổ chức và nhân sự, quản trị thông tin và quản trị chiến lược. Vì vậy, khái niệm quản trị chuỗi cung ứng ngày càng được vận dụng vào nhiều hoạt động khác nhau trong kinh doanh.

Một số nghiên cứu và tài liệu về quản trị chuỗi cung ứng đã xuất hiện ở Việt Nam gần một thập niên qua, tuy nhiên, khái niệm này vẫn còn khá mới mẻ và trừu tượng đối với các doanh nghiệp cũng như học giả ở Việt Nam. Chính vì vậy, nhóm tác giả Khoa Quản trị kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế quốc dân mong muốn cuốn sách này sẽ trang bị cho người đọc những kiến thức cơ bản cùng các kiến thức chuyên sâu và cập nhật hơn về quản trị chuỗi cung ứng.

Nội dung cuốn sách gồm 12 chương dựa trên 4 nội dung cơ bản:

- Khái niệm về quản trị chuỗi cung ứng
- Những hoạt động cơ bản của quản trị vận hành chuỗi cung ứng
- Thiết kế chuỗi cung ứng
- Đo lường hoạt động chuỗi cung ứng

Các thành viên tham gia biên soạn sách này gồm:

- TS. Nguyễn Thành Hiếu, biên soạn các chương 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

- PGS.TS. Lê Công Hoa, biên soạn các chương 2 và 3
- TS. Nguyễn Đình Trung, biên soạn chương 3
- TS. Nguyễn Thị Vân Hà, biên soạn chương 11
- ThS. Tạ Minh Quang, biên soạn chương 10
- ThS. Lê Phan Hòa, biên soạn chương 2
- ThS. Trần Mạnh Linh, biên soạn chương 9
- ThS. Trần Thạch Liên, biên soạn chương 12

Mặc dù có nhiều cố gắng, song Khoa Quản trị kinh doanh và nhóm tác giả không thể tránh khỏi thiếu sót trong quá trình biên soạn cuốn sách. Vì vậy, rất mong nhận được ý kiến đóng góp của quý bạn đọc. Mọi ý kiến đóng góp xin gửi về địa chỉ nguyenthanhhieu2002@yahoo.com.

Xin chân thành cảm ơn!

Hà Nội, tháng 3 năm 2015

CÁC TÁC GIẢ

Một số nghiên cứu và tài liệu về quản trị chuỗi cung ứng đã xuất hiện ở Việt Nam gần một thập niên qua, tuy nhiên, khái niệm này vẫn còn khá mới mẻ và trừu tượng đối với các doanh nghiệp cũng như học giả ở Việt Nam. Chính vì vậy, nhóm tác giả Khoa Quản trị kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế quốc dân mong muốn cuốn sách này sẽ trang bị cho người đọc những kiến thức cơ bản cũng như các kiến thức chuyên sâu và cập nhật hơn về quản trị chuỗi cung ứng.

Nội dung cuốn sách gồm 12 chương dựa trên 4 nội dung cơ bản:

- Khái niệm về quản trị chuỗi cung ứng
- Những hoạt động cơ bản của quản trị vận hành chuỗi cung ứng
- Thiết kế chuỗi cung ứng
- Đo lường hoạt động chuỗi cung ứng

Các thành viên tham gia biên soạn sách này gồm:

- TS. Nguyễn Thành Hiền, biên soạn các chương 1, 4, 5, 6, 7,

MỤC LỤC

LỜI MỞ ĐẦU	3
Chương 1. CHUỖI CUNG ỨNG TRONG THẾ KỶ 21.....	15
1.1. Quá trình phát triển chuỗi cung ứng	18
1.2. Hội nhập tạo dựng giá trị	20
1.3. Tổng quan mô hình chuỗi cung ứng	22
1.4. Quản trị tích hợp và quy trình chuỗi cung ứng	24
1.5. Sự phản hồi	31
1.6. Sự phức tạp về tài chính.....	38
1.7. Toàn cầu hóa và quản trị chuỗi cung ứng	41
1.8. Tổng kết chương	43
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	44
Chương 2. HOẠT ĐỘNG GIAO VẬN TÍCH HỢP	46
2.1. Tầm quan trọng của giao vận kinh doanh.....	47
2.2. Xác định giá trị giao vận	49
2.3. Hoạt động giao vận	54
2.4. Hoạt động giao vận tích hợp.....	62
2.5. Mục tiêu của việc tích hợp hoạt động giao vận	66
2.6. Cấu trúc hệ thống giao vận	69
2.7. Cấu trúc linh hoạt.....	73
2.8. Đồng bộ hóa chuỗi cung ứng	77
2.9. Tổng kết chương	85
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	86
Chương 3. LẬP KẾ HOẠCH CHUỖI CUNG ỨNG TỔNG HỢP.....	88
3.1. Lập kế hoạch chuỗi cung ứng	89

3.2. Ứng dụng lập kế hoạch chuỗi cung ứng	91
3.3. Lập kế hoạch tác nghiệp và bán hàng (s&op).....	94
3.4. Kết hợp lập kế hoạch, dự báo và cung cấp bổ sung (cpfr).....	101
3.5. Dự báo.....	103
3.6. Tổng kết chương	121
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	122
Chương 4. QUẢN TRỊ DỰ TRỮ TRONG CHUỖI CUNG ỨNG.....	124
4.1. Khái niệm và chức năng.....	125
4.2. Chi phí dự trữ.....	135
4.3. Lập kế hoạch dự trữ	138
4.4. Quản trị sự bất ổn.....	146
4.5. Chính sách dự trữ.....	163
4.6. Thực hành dự trữ.....	178
4.7. Tổng kết chương	182
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	183
Chương 5. HỆ THỐNG VẬN CHUYỂN	185
5.1. Chức năng, nguyên tắc và đối tượng tham gia.....	186
5.2. Chính sách quản lý ngành vận tải	192
5.3. Cơ sở hạ tầng vận tải.....	203
5.4. Dịch vụ vận tải	215
5.5. Tổng kết chương	228
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	229
Chương 6. QUẢN TRỊ HOẠT ĐỘNG VẬN CHUYỂN TRONG CHUỖI CUNG ỨNG.....	230
6.1. Vấn đề kinh tế học trong vận tải và giá cước.....	231
6.2. Quản lý vận tải	249
6.3. Chứng từ vận tải.....	261
6.4. Giá cả	263
6.5. Tổng kết chương	274

Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	274
Chương 7. QUẢN TRỊ HOẠT ĐỘNG KHO BÃI TRONG CHUỖI CUNG ỨNG.....	276
7.1. Quản trị hoạt động kho bãi mang tính chiến lược	277
7.2. Nghiệp vụ nhà kho	288
7.3. Tổ chức kho hàng hóa theo sở hữu	294
7.4. Các quyết định kho hàng.....	299
7.5. Tổng kết	313
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	314
Chương 8. ĐÓNG GÓI VÀ XẾP DỠ HÀNG HÓA TRONG CHUỖI CUNG ỨNG.....	315
8.1. Hoạt động đóng gói.....	315
8.2. Xếp dỡ hàng	328
8.3. Xếp dỡ hàng tự động.....	337
8.4. Các vấn đề về môi trường	342
8.5. Xử lý hàng bị trả lại	343
8.6. Tổng kết chương	344
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	345
Chương 9. CHUỖI CUNG ỨNG TOÀN CẦU.....	346
9.1. Nền kinh tế toàn cầu.....	346
9.2. Hội nhập chuỗi cung ứng toàn cầu.....	348
9.3. Nguồn cung ứng toàn cầu	360
9.4. Tổng kết chương	364
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	364
Chương 10. THIẾT KẾ MẠNG LƯỚI CHUỖI CUNG ỨNG.....	366
10.1. Mạng lưới nguồn lực của doanh nghiệp.....	367
10.2. Những yêu cầu về kho bãi.....	370
10.3. Khái niệm về hệ thống và phân tích hệ thống.....	376

10.4. Tích hợp chi phí hệ thống	378
10.5. Xây dựng chiến lược kho vận.	395
10.6. Tóm tắt chương	404
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	406
Chương 11. KẾ HOẠCH MẠNG LƯỚI VÀ TÁC NGHIỆP.....	407
11.1. Phương pháp lập kế hoạch	407
11.2. Giai đoạn 1: định nghĩa vấn đề giao vận và lập kế hoạch.....	409
11.3. Giai đoạn 2: thu thập dữ liệu và phân tích	425
11.4. Giai đoạn 3: đề xuất và thực hiện	434
11.5. Các phương pháp và kỹ thuật phân tích chuỗi cung ứng.....	437
11.6. Tóm tắt chương	460
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	461
Chương 12. ĐO LƯỜNG HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG VÀ TÀI CHÍNH	
 CHUỖI CUNG ỨNG.....	462
12.1. Mục tiêu của hệ thống đo lường	462
12.2. Đánh giá hoạt động	464
12.3. Đánh giá tài chính	482
12.4. Tóm tắt chương	500
Câu hỏi ôn tập và thảo luận.....	501
TÀI LIỆU THAM KHẢO	503